

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)

v/styret

Bodø, 10. desember 2018

Instituttsektoren i Nordland må videreutvikles og styrkes

Salten Regionråd er et politisk samarbeidsorgan mellom de ti kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Rødøy, Saltdal, Steigen og Sørfold. Salten er Nord-Norges største region med om lag 83 000 innbyggere.

Salten Regionråd viser til regjeringens vedtak fra 2015 som sier følgende:

«...For å redusere antall regionale enheter totalt, bes NIBIO om å utarbeide en plan for avvikling av Bioforsks virksomhet i Bodø som egen enhet på noe sikt, hvor økonomiske, faglige og personmessige hensyn vurderes».

Vi er i den forbindelse gjort kjent med at styret i NIBIO innen utgangen av 2018 skal ta stilling til videre drift i Bodø, og har gjort følgende enstemmige vedtak i møte den 21. november 2018 i SR-sak 53/18:

«Nordland er Norges største havbruksfylke, og Salten er en stor havbruksregion. Det er derfor uheldig hvis NIBIOs virksomhet legges ned i Bodø. Det er derimot viktig å styrke instituttsektoren innenfor blå sektor i fylket, ikke svekke denne.

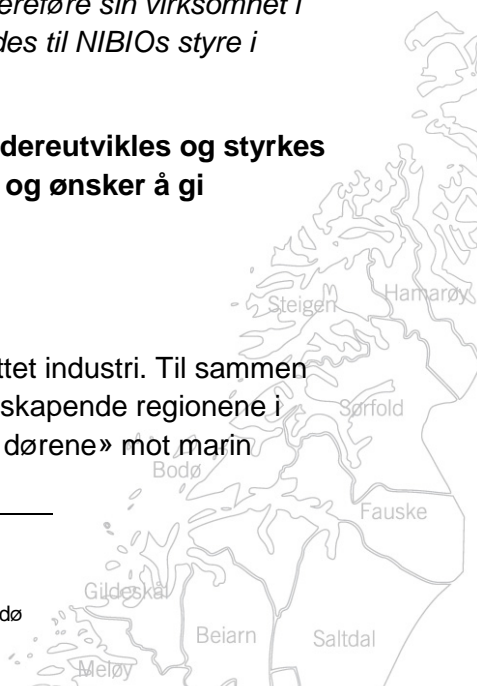
Salten Regionråd og kommunene i Salten har vedtatt Strategiplan for havbruk 2017 – 2027, hvor det blant annet er et mål å tilrettelegge for bærekraftig ressursutvikling og marin bioøkonomi i Salten. Råstoff som ressurs er en viktig del av den framtidige utviklingen innenfor sjømatnæringen, og marin bioøkonomi et viktig fokusområde.

Salten Regionråd ønsker på denne bakgrunn å jobbe for at NIBIO kan videreføre sin virksomhet i Bodø, og ber styret i regionrådet å jobbe frem en faglig uttalelse som sendes til NIBIOs styre i forkant av styrebehandlingen den 13. desember 2018.»

Salten Regionråd ber om at NIBIOs avdeling i Bodø opprettholdes, videreutvikles og styrkes for å ta del i utviklingen av fremtidsrettet lavtrofisk marin akvakultur, og ønsker å gi følgende innspill til saken:

Nordland og Salten

Salten er vertskap for viktige næringer som marine næringer og eksportrettet industri. Til sammen utgjør Salten en sterk og viktig motor i Nordland og er en av de mest verdiskapende regionene i Nord-Norge. For NIBIO bør dette være et ideelt utgangspunkt for å «åpne dørene» mot marin

bioøkonomi, og for Salten som region er det viktig med et fremtidsrettet bindeledd mellom Nord universitet og industrien, med særlig fokus på samhandling mellom agri og akva.

Nordland er det største havbruksfylket i Norge og den dominerende verdiskaperen i Nord-Norge. 27 prosent av Norges kystlinje ligger i Nordland, og havet og kysten gir Nordland et stort potensial for ny vekst. En betydelig økt satsing på forskning og utvikling innenfor marine og maritime næringer i fremtiden vil bidra til å gi fylket en enda mer spennende og verdiskapende marin sektor i løpet av få år.

Nordland er nå Norges fjerde største eksportfylke, kun slått av Møre og Romsdal, Hordaland og Vest-Agder. Samlet eksporterte Nordlandsbedriftene for 27,4 milliarder kroner i 2017, noe som utgjorde 7,8 % av eksporten fra Fastlands-Norge (når man holder brensel utenfor) (Kilde: Indeks Nordland 2018). Landsdelen eksporterte for 42 milliarder kroner, og Nordland står dermed for 66 prosent av eksportverdien i Nord-Norge. Det settes i mange sammenhenger likhetstegn mellom Nordland og Nord-Norge. I virkeligheten er de tre nordnorske fylkene svært forskjellige, både nærings- og samfunnsmessig. De har også ulike drivkrefter for utvikling.

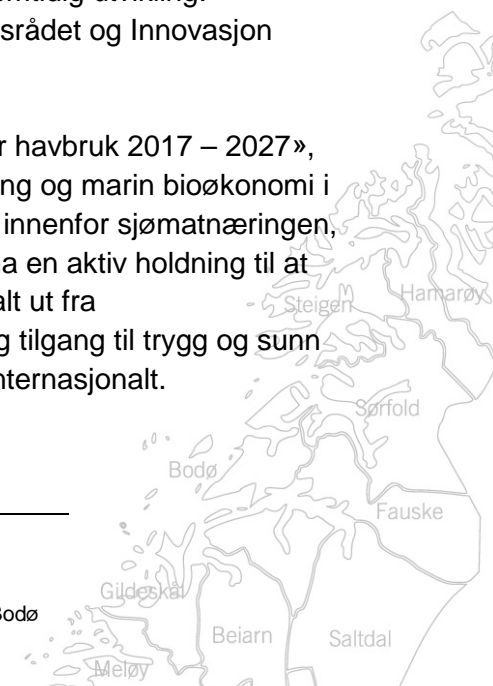
Fylkeshovedstaden Bodø ligger i Salten og er vertskommune for flere viktige statlige funksjoner som blant annet Nord universitet, Forsvarets Operative Hovedkvarter, Hovedredningsentralen, ledelsen for Helse Nord RHF, Nordlandssykehuset HF og Statens vegvesen region nord. Bodø som fylkeshovedstad i Norges største havbruksfylke er et viktig transportknutepunkt både nasjonalt og mot de øvrige regionene i Nordland og Nord-Norge.

Nordland og Saltens rolle i utviklingen av havbruksnæringen og marine arter

Salten har et fortrinn ved at hovedsetet til Nord universitet er lokalisert i Bodø. En av fire fagsøylere er «Fakultet for biovitenskap og akvakultur», og det er gjennom flere år bygd opp et stort fag- og forskningsmiljø, både på campus og i Mørkvedbukta. Dette gir Nord universitet muligheten til å bli nasjonalt og internasjonalt ledende innenfor fagområdet.

Havbruksklyngen NCE Akvakultur er lokalisert ved Kunnskapsparken Bodø. Havbruksklyngen har mer enn 20 partnere fra hele landet, som utvikler og leverer oppdrettsfisk, sjømat, utstyr og teknologi til verdensmarkedet. Målet er å være et lokomotiv i videreutviklingen av norsk havbruk og relaterte virksomheter. NCE Aquaculture jobber med fiskehelse og miljø, teknologi for sikker drift og overvåkning, produktkvalitet, kvalitet på yngel og settefisk, videreutvikling av lakseoppdrett, deling og formidling av kunnskap, utdanning, og rammebetingelser for fremtidig utvikling. Havbruksklyngen er et av 14 næringsmiljø i Norge, som SIVA, Forskningsrådet og Innovasjon Norge har gitt status som Norwegian Centres of Expertise (NCE).

Salten Regionråd og kommunene i Salten vedtok i 2017 «Strategiplan for havbruk 2017 – 2027», hvor det blant annet er et mål å tilrettelegge for bærekraftig ressursutvikling og marin bioøkonomi i Salten. Råstoff som ressurs er en viktig del av den framtidige utviklingen innenfor sjømatnæringen, og marin bioøkonomi et viktig fokusområde. Gjennom dette skal Salten ha en aktiv holdning til at de ressursene og naturgitte fortrinn som regionen har, blir utnyttet optimalt ut fra bærekraftparametrene. Marine områder spiller en nøkkelrolle for framtidig tilgang til trygg og sunn mat, fornybar energi, helse og velferd og endringer i miljø, nasjonalt og internasjonalt.

En av de store globale utfordringene vi står overfor i fremtiden når det gjelder økt produksjon av oppdrettsfisk, og også produksjon av husdyr, er tilgangen på fôr. Det forskes intensivt på alternative råvareingredienser i husdyr- og fiskefôr. Det finnes flere mulige råvarer som alternativer til fiskemel og fiskeolje som er hovedfôr i dag, som bruk av restråstoff fra fiskerier og produksjon av oppdrettsfisk, dyrking og raffinering av mikro- og makroalger og også bruk av nåletrær. Salten har naturgitte fortrinn til å kunne ta del i å utvikle og produsere disse nye fôringrediensene.

Bodø kommune har gjennom etableringen av et innovasjonsutvalg vedtatt en innovasjonsstrategi hvor marine næringer er et av fire vekstområder / satsingsområder i fremtiden. Bakgrunnen er at regionen har et stort potensiale til produksjon av laks i tillegg til nye marine arter-/ algeoppdrett. Kunnskapsmiljøet ved universitetet støtter opp om en slik satsing, det gjør også Salten Regionråd.

Algenettverk Nord, som ledes fra Salten, skal gjennom samarbeid jobbe for å utnytte den enorme produksjonskapasiteten i de kystnære havområdene i Nordland og resten av landet til kommersiell produksjon og omsetning av produkter basert på mikro- og makroalger. Formålet er å utvikle mikro- og makroalgeproduksjon i Nordland og Norge til ei betydelig næring gjennom samarbeid mellom bedrifter, samt kompetanseutvikling på alle nivå i verdikjeden.

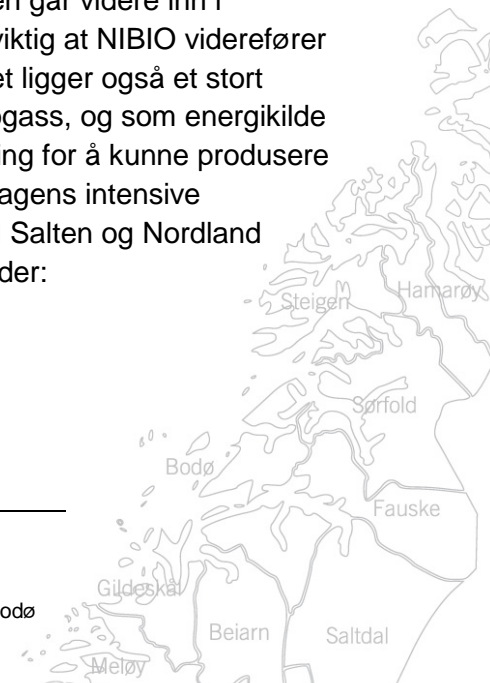
NIBIOs avdeling i Bodø må videreutvikles og styrkes

Nordland har behov for en sterk instituttsektor, og Salten Regionråd ber om at NIBIOs avdeling i Bodø opprettholdes, videreutvikles og styrkes, for å ta del i den utviklingen som skjer innenfor marin bioøkonomi og marine arter i Nordland. Salten og Nordland trenger å styrke instituttsektoren, heller enn å svekke den, for å sikre og styrke regional utvikling og bindeleddet mellom universitet, forvaltning og næringsliv.

Instituttsektoren, herunder NIBIOs avdeling i Bodø, kan være et bindeledd mellom universitet, offentlig forvaltning og næringsliv. Ved å orientere instituttsektoren ytterligere inn mot marin bioøkonomi kan man innfri forventningen om en effektiv samhandling på tvers av ulike sektorer, herunder akademia, offentlig forvaltning og privat næringsliv. Den biomarine industrien er i vekst, og det ligger et stort potensiale innenfor nye marine næringer, som eksempelvis nye arter, marine alger og høyproduktive havbruksområder i Salten og Nordland. Ved å styrke instituttsektoren inn mot marin bioøkonomi kan Nordland forsterke sin posisjon som Norges største havbruksfylke.

Da bruk av makroalger i stor grad er basert på høsting av naturlig voksende tang og tare i gruntvannsområdene langs kysten, og produktene fra denne virksomheten går videre inn i helsekost og som tilsetningsstoffer til matvarer (functional foods), er det viktig at NIBIO viderefører sin virksomhet i Bodø slik at forskningen kan skje der høstingen skjer. Det ligger også et stort potensial i å bruke fraksjoner til produksjon av biodrivstoff (bioetanol), biogass, og som energikilde i fôrproduksjon. Alger representerer i global målestokk en viktig forutsetning for å kunne produsere både mat og fôr i tilstrekkelig skala og på en mer bærekraftig måte enn dagens intensive havbruksvirksomhet, og dette vil ha et stort potensial for framtidig vekst. I Salten og Nordland finnes det flere kommersielle aktører innen dyrking av makroalger, herunder:

- Steigen Folla Alger AS
- Bodø Akvatik AS
- Eukaryo AS
- Salten Havbrukspark AS

- Gildeskål Forskningsstasjon AS
- Polaralge AS
- Lofoten Esca Verno AS
- Algenettverk Nord

I denne sårbare startfasen av en gryende næring innenfor lavtrofisk akvakultur er det ekstra viktig med tett samspill mellom kompetansmiljøer som kan samhandle med industrien. En sterk instituttsektor med komplementær kompetanse vil tilrettelegge og forløse dette regionale utviklingspotensialet, gjennom økt tverrfaglig samhandling mellom industri, forvaltning og kunnskapsmiljøer.

Salten Regionråd er på denne bakgrunn sterkt urolig over de konsekvensene en nedleggelse av NIBIOs avdeling i Bodø vil medføre, dersom regjeringens vedtak fra 2015 blir iverksatt. Både som Bioforsk og etter hvert som NIBIO, har det vært etablert mange regionale, nasjonale og internasjonale FoU-prosjekter, som har resultert i en høy kompetanse og praktisk gjennomføringsevne sammenlignet med landet for øvrig. Dette fortrinnet ønsker vi å ivareta og se videreutviklet.

Salten Regionråd ber om at NIBIOs avdeling i Bodø opprettholdes, videreutvikles og styrkes for å ta del i den framtidige utviklingen innenfor forskning på blant annet makroalger fremtiden. Det er etter vår vurdering uheldig å svekke NIBIOs nærhet til Nord universitet og de marine fagmiljøene i Nordland. Det motsatte vil sende et uheldig signal til de næringsaktører som nå etablerer seg, til de kompetansmiljøer som prøver å understøtte denne satsingen, og til de aktørene som har kanalisert en stor del offentlige ressurser for å bidra til å opprettholde og utvikle NIBIO sin virksomhet i Bodø og Salten.

Med vennlig hilsen

Salten Regionråd

Petter Jørgen Pedersen (sign.)
styreleder

Kjersti Bye Pedersen (sign.)
daglig leder

(Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke signatur)

Kopi til :

Landbruks- og matdepartementet v/Landbruks- og matministeren
Nordland fylkeskommune v/fylkesråd for næring
Nord universitet
Algenettverk Nord
Næringsforeningene i Salten
Bodøregionens næringsforening (BRUS)
Kommunene i Salten
Media

Arkiv: AU/2018
Dokument: br181210 brev til styret i nibio

Salten Regionråd er et samarbeidsorgan mellom kommunene:
Beiarn Bodø Fauske Gildeskål Hamarøy Meløy Rødøy Saltdal Steigen Sørfold
Tlf.: 75 54 86 00 Fax: 75 54 86 01 Web: salten.no E-post: regionradet@salten.no
Besøksadresse: Prinsens gt. 113a, 8002 Bodø (Teamgården) Postadresse: Postboks 915, 8001 Bodø

